

**MET MIJN
GEDACHTEN
ERGENS ANDERS**

**BEN IK ALTIJD
OVERAL**

PROEFBLAD 1045
8807 004 A0101010

Loesje

Niet luisteren, niet opletten....werkhouding?..... of is er sprake van auditieve verwerkingsproblemen (AVP) ?

Een leuk onderdeel van mijn werk zijn de bezoeken en observaties in de klas om zo samen met school te kijken bij welke begeleiding mijn leerlingen het meeste baat hebben. Met regelmaat word ik geconfronteerd met een constatering en tevens hulpvraag van de betrokken docent ; 'hij/ zij let niet op', 'weet nooit wat hij moet doen', 'noteert het huiswerk niet goed', 'heeft een slechte werkhouding', 'vergeet altijd iets'... etc.

Wanneer ik dan in de klas observeer zie ik inderdaad een leerling die na een juiste start met andere dingen bezig is, vaak afhaakt, en een afwezige indruk geeft.

Tijdens een lange verbale instructie, afgewisseld met grapjes of associaties, vaak weinig visuele ondersteuning, zie ik dan een leerling die met iets anders bezig is en naderhand niet weet wat er van hem/ haar verwacht wordt.

Het zijn geen kinderen met een lage intelligentie.

We hebben het ook niet over kinderen met een desinteresse voor school en leren of kinderen met een onvoldoende werkhouding en taakgerichtheid. Juist niet. We hebben het over kinderen met 'volle hoofden'. Kinderen met een mogelijk auditief verwerkingsprobleem AVP oftewel (Centraal) Auditieve Processing Disorders (C) APD.

Bij auditieve verwerkingsproblemen zijn er problemen met de auditieve functies. Auditieve functies worden vaak uitgelegd als '*wat we doen met wat we horen*'. Het verwerken van geluiden, klanken en spraak. Een zwak auditief geheugen is hierbij een onderdeel van het grotere probleem, namelijk moeite hebben met de auditieve verwerking van informatie. Een zwak auditief geheugen komt voor als *symptoom* bij kinderen met auditieve verwerkingsproblemen, maar je kunt het niet omdraaien.. Als kinderen niet goed lijken te luisteren, opdrachten niet (goed) uitvoeren, niet lijken te onthouden wat gezegd wordt, zonder dat sprake is van slechthorendheid, dan is mogelijk sprake van AVP, auditieve verwerkingsproblemen.

Audiometrische tests hebben laten zien dat er met deze kinderen niets mis is met hun gehoor. Kinderen met AVP hebben gewoonlijk een omgevingsgehoor binnen het normale bereik er geen sprake van gehoorproblemen. Het betreft met name problemen om dat wat er gezegd wordt goed te kunnen horen, onderscheid te kunnen maken tussen gelijksoortige geluiden of woorden, het niet kunnen onderscheiden tussen wat er gezegd wordt en achtergrondgeluiden, en de moeilijkheid om te kunnen onthouden en begrijpen van wat gehoord is. Het auditieve verwerkingsprobleem kan een effect hebben op de ontwikkeling van spraak, taal en communicatie, evenals op lezen en spelling, wat weer kan resulteren in concentratieproblemen, leesproblemen en/of problemen met het spreken en in begrip van bijvoorbeeld instructie.

Stel je dan eens voor wat er gebeurt wanneer het kind een lange instructie in de klas moet volgen. Wanneer deze leerling de derde zin van de instructie nog aan het verwerken is, is de docent al bijna aan het eind van de instructie.

Helaas worden dan dus vaak onterecht deze kinderen gezien als storend, ongehoorzaam of dom, omdat het lijkt alsof ze niet luisteren of opletten. Er is sprake van een trage informatie verwerking, er wordt eigenlijk gewoon gezocht in het hoofd naar het juiste laatje waar de aangeboden informatie in opgeslagen moet worden.

Aangeboden informatie moet verwerkt worden en direct een reactie geven is op zo'n moment erg moeilijk. Een directe reactie hebben zij niet paraat. Dat wil niet zeggen dat ze niet geluisterd hebben. Omgevingsgeluiden en informatie moeten gefilterd worden en dan kan het gebeuren dat je een deel van de inhoud vergeet of niet gehoord hebt. Denk hierbij aan een docent die na het gaan van de bel nog even aanvullende informatie met betrekking tot het huiswerk geeft. Stoelen schuiven, tassen worden gepakt, kinderen praten door elkaar.....

Zo zei een leerling van mij tijdens een 1 op 1 begeleidingsgesprek: *"leerkrachten praten terwijl wij dingen moeten opschrijven (aantekeningen maken). Dat kan ik niet..."* Van deze leerling werd tegen mij gezegd dat ze weinig betrokken was.

Deze kinderen doen echt elke dag heel erg hun best, maar vaak wordt er na een onvoldoende gezegd dat ze nog beter hun best moeten doen.

Een voorbeeld met betrekking tot de thuissituatie: Als ouder vraag je het kind om naar boven te gaan, zijn/haar sokken te halen en dan het voorleesboek mee naar beneden te nemen en het licht weer uit te doen. Sommige kinderen gaan dan naar boven en komen terug omdat ze zijn vergeten wat ze moesten doen!

Wat zijn nu eigenlijk de kenmerken? Wat signaleer je in de klas...

Checklist Keith (2000, in: Neijenhuis en Stollmann, 2003).

- Gedrag als slechthorend kind ondanks normale gehoordrempel.
- Regelmatig misverstaan; moeite met het onderscheiden van verschillende spraakklanken.
- Moeite met het onthouden en manipuleren van fonemen (analyse, synthese).
- Moeite met spraakverstaan in een rumoerige omgeving.
- Zwak auditief geheugen; moeite met lange opdrachten.
- Wisselend scorepatroon bij logopedische en psychologische tests.
- Zwakke luistervaardigheid, merkbaar door verminderde aandacht voor auditieve informatie; snel afgeleid, onrustig in luistersituaties.
- Wisselende reacties op auditieve informatie, niet altijd bewust van geluid/ auditieve informatie.
- Conversatievaardigheid verbetert bij individuele benadering.
- Stoornis in taalbegrip en/of taalproductie. Er kan een discrepantie zijn tussen taalproductie- en taalbegripsvaardigheden.
- Moeite met het verstaan van personen, die snel praten, of met een onbekend accent/ dialect spreken.
- Zwakke muzikale vaardigheden; geen melodieën of ritmes herkennen; zwakke prosodie in spraakproductie.

Uit andere lijsten blijkt ook:

- ze hebben moeite met 'hakken en plakken', wat een belangrijke rol speelt bij leren lezen en schrijven;
- ze zijn zich er niet altijd van bewust dat er tegen hen gepraat wordt;
- op logopedische en psychologische tests scoren ze wisselend;

Typerend hierbij is dat de prestaties in luisteren en spreken sterk verbeteren in een stille omgeving, en als het kind individueel wordt benaderd.

Een auditief verwerkingsprobleem is aanwezig als, ondanks een normale gehoordrempel:

- Minstens vier van de criteria van de *Checklist Keith (2000, in: Neijenhuis en Stollmann, 2003)* aanwezig zijn.
- Deze problemen langer dan zes maanden bestaan.
- De auditieve vaardigheden slechter zijn dan verwacht gezien de kalenderleeftijd en andere (bijvoorbeeld visuele, non verbale) vaardigheden.

Herkent u dezen problematiek? U kunt dan contact opnemen met een audiologisch centrum voor verder onderzoek.